

O LÍNÉ A LAKOMÉM

Podle arménské pohádky dramatizovala
Jana Štrbová

Osoby: *Huri - líná holka, s velkými ňadry - maňásek se svlékáci sukní*
 Matka - pracovitá, ustaraná - maňásek
 Kupec - lakomý - maňásek
 žáby - maňásci s otvácími „hubami“
 múra - motýl voděný pomocí gumičky a tyčky

Na scénu s paravánem, kde jsou na levé straně klávesy, conga a kytara postupně přicházejí muzikanti a začnou hrát a potom zpívat úvodní píseň.

Ondra: Dobrý den.
Kuba: Dobrý den, my jsme vám přišli zahrát.
Eva: Dobrý den, my jsme vám přišli zahrát a zazpívat.
Dívky: Dobrý den, my jsme vám přišli zahrát a zazpívat pohádku.
Dívky mají v rukou rumbakoule, které používají jako mikrofóny, všichni zpívají.

Chór: Mít se jako v pohádce, to každý by si přál.
 Bejt princ a nebo princezna a nebo třeba král.
 Žít si jako v pohádce a spoustu prachů mít,
 nic nedělat a válet se, vo tom můžeš jenom snít. Hej!
 /:Mít se jako v pohádce :/...

1. dívka: Mít se jako v pohádce...

2. dívka: ... O líné...

3. dívka: ... a lakomém.

Dívky rozhrnou oponu a odcházejí, na scéně je Kupec, který počítá peníze, ozve se písnička.

Chór: Bejt lakomej nejni vůbec špatný, je to úděl boháčů.
Kupec: Sem lakomej, nezapírám a zapírat nezačnu.
Chór: Čím víc peněz, tím líp se má, všechny nacpe do peřin.
Kupec: Nejdřív si je přepočítám, vlastním vočim nevěřim.
 Padesát jedna, padesát dva...

Chór: Bejt lakomej nejni vůbec špatný, je to úděl boháčů.
 Sem lakomej, nezapírám a zapírat nezačnu. Jé...

Kupec zaklapne pokladnu, ozve se zvonek, vchází Matka.

Matka: Dobrý večer, kupče.
Kupec: Dobrý večer, matko, málem jsem už zavřel. Tak co to bude?
Matka: Kilo mouky, prosím.
Kupec: Kilečko mouky, už se to nese... tak to bude půl zlatky.
Matka: Děkuju, spánembohem.

Kupec: Sbohem, matko, sbohem, a přijďte zas. Služebníček. Padesát tři. Tak zavírám. Chce si ještě někdo něco koupit? Ne...? Nikdo? No, jak chcete. ...Zítřa otvírám v sedum!

Kupec zatáhne oponu, vzápětí se opona rozhrne. Na scéně je spící Huri, ozve se hlas Matky.

Matka: Hurinko, vstávej, už je ráno...

Huri: Ještě chvíličku..., ještě jeden veršiček...

Matka: Huri, snídaně je na stole...

Huri: Tak mi ji přines do postele...

Matka: Huri, vstaň už a pomoz mi s předením. *Přichází Matka a stahuje Huri peřinu.*

Huri: Ale, mami, práce není zajíc, ta neuteče....

Huri se přikrývá, Matka začne příst a přitom zpívá.

Matka: Mám já to trápení s tou svojí dcerou.

O jiná děvčata kluci se perou.

Ta moje holka pořád jen zívá,

v posteli leží a přitom zpívá. *Huri se probudí a naváže svojí písničkou.*

Huri: Práce je dřina a já jsem líná.

Radši si sednu, ani se nehnu.

Budu jen zpívat, po lidech se dívat.

Zešíroka zívát...

A v noci v posteli hezké sny mívát. *Huri si zase lehne a spí dál.*

Matka: Huri, no tak Huri... Už zase spí. Mám já to ale trápení... Co já si s ní jen počnu... Nejlepší by bylo, kdyby se vdala... No, ovšem... co kdybych ji provdala...? Ale kdo se ožení s tak línou... *Matka tluče hlavou do stěny...* Mám to!!!

Matka odejde a dívka v sukni a v šátku Matky vyjde před paraván, oslovuje imaginární sousedky.

Matka: Dobrý den, sousedko, to jsem ráda, že vás vidím. Kam jdu? Ále jen tak na špacír. Doma je mi dlouhá chvíle. Ta moje holka mě totiž k žádné práci nepustí. Všecko, všecičko udělá... To je samé: maminko, sedni si, maminko, odpočiň si, ty už ses napracovala dost, teď je řada na mě..., tak se jdu alespoň trochu projít.... Dobrý den, sousedko, že pospícháte, že musíte příst? To já zaplatpámbu, nemusím. Moje Huri už časně ráno sedla ke kolovratu. *Všimne si spící Huri a rychle zatáhne oponu.*

A jde jí to, panečku, od ruky, to byste koukala... Haló, sousedko, jdete s plátnem na trh? Ukažte... to moje Huri tká daleko jemnější. Tak ať dobře prodáte... Jak se máte, sousedko? Že mám pěknou košili? Tu mi šila moje Huri. A sama vyšívala. Bože, já tady s vámi povídám a úplně jsem zapoměla, že musím ke kupci pro mouku. Huri totiž bude péct koláče. Tak spánembohem...

Dívka - Matka zajde za paraván, rozhrne se opona. Na scéně je Kupec.

Kupec: Dneska se kšefty nák nehejbou. To je k vzteku. Už by moh' někdo přijít... *Se zacinkáním vejde Matka.*

Matka: Dobré ráno...

Kupec: Jaképak ráno, matka, už je skoro poledne, nemyslíte...? Čím posloužím?
 Matka: Kilo mouky, prosím.
 Kupec: To sem si myslel! Kilečko mouky... *Kupec odchází a vrací se s pytlíkem. Už se to nese... Dostanu zlatku.*
 Matka: Ale včera večer to bylo jen půl zlatky...
 Kupec: Nesmlouvejte, matka, nejste na trhu. Včera bylo včera a dnes je dnes. To bych za chvíli přišel na buben. Berte nebo nechte být.
 Matka: Vy jste ale vydřiduch!... Co se dá dělat, mouku potřebuju. Tady je zlatka.
 Kupec: To sem si myslel! Padesát devět... Poslyšte, matka, nejste vy náhodou...?
 Matka: Jsem.
 Kupec: To sem si myslel. Slyšel jsem, že prý máte dceru na vdávání...
 Matka: To jste slyšel dobře, kupče. Dceru mám. A je na vdávání.
 Kupec: A taky se mi doneslo, že je PPP?
 Matka: E?
 Kupec: No přece - pilná, poctivá a pracovitá!
 Matka: No, to ona je PPP...
 Kupec: To by byla, safra, nevěsta... pro mě... do kšeftu... Poslyšte... a co věno? Věno má?
 Matka: Má. PPK.
 Kupec: PPK. To jako Peníze Pro Kupce?
 Matka: Ne. To jako Polštář, Peřinu a Kolovrat.
 Kupec: A není to trochu málo?
 Matka: No, není to moc, ale k tomu je přeci PPP!
 Kupec: PPP, PPK, PPP, PPK...V neděli přijdu na námluvy.
 Matka: V neděli... dobře... Tak přijďte ve dvě, to už nespí.
 Kupec: Nespí?!?
 Matka: Nezpívá. Ona si totiž od rána do večera při práci pořád jen zpívá. Jako slaviček. Tak spánembohem. *Matka odejde.*
 Kupec: Spánembohem, Matko. Tak v neděli, ve dvě. *Kupec zatahuje oponu.*
 Pilná, pracovitá... poctivá... hned ji zaměstnám!

Opona se otevře. Na scéně je spící Huri, ozve se hlas Matky.

Matka: Hurinko, vstávej, mám novinku! *Přibíhá udýchaná Matka.*

Huri: Co je, snad nehoří?

Matka: Přijde k nám na námluvy kupec!

Huri: Cože? Kupec? A kdy? *Huri vyletí z postele.*

Matka: V neděli ve dvě.

Huri: V neděli? Ve dvě? Tak to mám ještě spoustu času...

Huri si lehá zpátky do peřin, zatahuje se opona, Huri se objeví nad paravánem, neklidně přechází, zní předehra.

Huri: Kde je? Už tu měl dávno být... Ten už nepřijde...Ach jo, to jsem vstávala zbytečně... *Ozve se ťukání. Dále...*

Objeví se velká kytice a za ní kupec v cylindru.

Kupec: Dobrý den, slečno... ta je pro vás.

Huri: Ach, je nádherná... děkuji, hned si ji dám do vázy.

Huri dává kytku do vázy-ruky, oba zpívají.

Kupec: Je úžasná, má všechno, co má mít.

Huri: Je úžasný a není lakomý.

Kupec: Je úžasná, bude mi prádlo prát.

Huri: Bude se na mě smát...

Kupec: Bude mi plátno tkát...

Huri: Bude mě mít rád...

Huri: Bude se na mě smát

Kupec: Bude mi prádlo prát,

a dárky kupovat.

bude mi plátno tkát,

/:bude mě mít rád!/:

/:bude se mnou spát!

Kupec s Huri při písni vyjdou před paraván, zamilovaně se k sobě přibližují, schyluje se k polibku, nad paravánem se náhle objeví Matka.

Matka: Ach, děti! Kdy bude svatba?

Huri: Svatba?

Kupec: Svatba? Třeba hned.

Matka: Tak fajn.

Přicházejí „svatebčané“ se skleničkami a zpívají, Huri dostává závoj a věneček, Kupec frak, poklekají, říkají si svá ano, políbí se a odcházejí spolu za paraván, svatebčané odchází na druhou stranu.

Chór: Sláva, sláva, Huri se vdává.

Do sklínek víno nalijem, potom si spolu připijem.

Do sklínek pivo nalijem, potom si spolu připijem.

Do sklínek vodku nalijem...

Do sklínek všechno nalijem...

Zvony zvoní, kupec se žení.

Ozve se nová písnička, přes paravan letí buřinka, věneček, závoj a frak, vyjdou dvě dívky, které věci sesbírají.

Chór: Za noci svatební slovíčka něžná zní:

jsem tvůj, jsem tvoje, jsi můj, jsi moje.

Ruce se hledají, ústa se setkají v tmách.

Šaty se svlékají, těla se splétají, ach! V peřinách.

Ozve se kukání kukačkových hodin, kupec vykoukne spoza opony, zívne a pak oponu rozhrne, na scéně spí Huri v peřinách.

Kupec: Už je ráno! Naše hodiny právě odkukaly šest. Vstaň, zatop v kamnech, uvař snídani, usteľ postel, umyj nádobí, zameť na dvorku, vynes odpadky, vyvenč psa...

Huri: Ale, miláčku, to se všechno stihne... práce není zajíc. Ta neuteče...

Kupec: No, pro jednou se to snad nezblázní...

Huri: Juj!

Huri zatáhne oponu, před paraván přicházejí dvě dívky a zpívají.

Chór: Za noci svatební slovíčka něžná zní.

Ruce se hledají, ústa se setkají v tmách.

Andělé létají, těla se splétají, ach! Ach! Ach!

V peřinách.

Dívky odejdou. Ozve se kukání kukaček, kupec rozhrne oponu.

Kupec: To byla ale noc! Vstávat! Máš ještě spoustu práce ze včerejška. Až to uděláš, přijdeš za mnou do krámu vybalovat zboží. Jasný?!?

Huri: Ale, miláčku, podívej, když takhle zatáhnu závěsy, tak to vypadá skoro jako v noci... co říkáš.

Kupec: No....

Huri zatáhne oponu, zní písnička.

Chór: Za noci svatební slovíčka něžná zní.
Ruce se hledají, ústa se setkají v tmách.
Andělé létají, těla se splétají, ach!!!

Kupec: A dost! Takhle by to dál nešlo! Jedu za obchodem.

Rozhrne se opona, Huri je v peřinách, kupec cvičí a přitom zpívá.

Huri: A musíš?

Kupec: Musím. Utíkaj' mi kšefty! Ale ještě si trochu zacvičím.

Kolik chlapů může říct, že
nebudou doma dělat nic.

Huri o všechno se postará...

Huri: Kam sem se to, hrome, dostala...?

Kupec: Košilky hedvábné mi vyrobí,
světnici naši vyzdobí.

Ovce, krávy, vepře ohlídá...

Huri: Co to ten kupec pořád povídá...?

Kupec: Služební cesta mě čeká
za obchodem do daleka.

Brzy se ti, lásko, navrátím.

Huri: Já počkám na peci zatím...

Kupec: A abych nezapomněl: tady máš len. *Kupec hodí před Huri len.* Spřed' ho!
Utkej plátno! A ušij košile! Dobře je pak prodám. A ať to máš hotové dřív,
než se vrátím...! Jasný?!? ...jinak...!

Huri: A nemohli bychom se ještě rozloučit?

Kupec: No, to bych hrozně rád, ale už jsem měl bejt dávno na cestě. Sbohem...
Kupec uteče.

Huri: Ach, jo!

Huri s sebou plácne do peřin, po chvíli ticha se ozve chrápání. Před paraván přicházejí dvě dívky a zpívají.

Chór: Čas rychle pádí, čas rychle letí
a doma na zemi kupí se smetí!
Čas rychle letí, čas rychle pádí
a mezi prsty utíká mládí!

Dívky odcházejí, tempo písničky se zrychluje, Huri se válí v peřinách.

Huri: To je labůžo takhle se povalovat... To je paráda nemuset nic dělat a jen se válet v peřinách... To je blaho..., ale bylo by to ještě lepší, kdyby tady byl Kupec... Páni, Kupec! Já na to zapomněla... Upřed'! Utkej! Ušij!... Upřed'! Utkej! Ušij!... Upřed'! Utkej! Ušij!... Co budu dělat, abych nemusela dělat?!?

Já se snad z toho... půjdu projít. Počkat, to je nápad. Půjdu se projít a určitě mě něco napadne.

Huri uklidí peřiny, zmizí kolovrat, objeví se stromy, Huri si zpívá svoji písničku a prochází se.

Huri: Jé, kytičky. A támhle jsou stromečky. A tady teče potůček. A pudu sem a pak sem... a sem... a sem. Já už nemůžu.

Huri mění směr, stromy také mění směr, vše se zrychluje, až Huri upadne a stromy taky. Mezitím se před paravánem objeví rybníček - kus modrého plátna a z rybníčku začnou vykukovat s kuňkáním žáby. Huri se zvedne.

Huri: Jé, rybníček. A žabičky. To je hezký. Žabky kuňky, vy jste jistě pracovitě. Co říkáte? Tak, tak... Tak to byste mi mohly upříst len. Tak, tak? A... a... a utkat plátýnko. Říkáte: tak, tak? A co ušít košilky?

Tak, tak, tak, tak, tak? Takže souhlasíte... Tak tu na mě zatím počkejte, já dobehnu domů pro len. Brzy se vrátím...

Huri s písničkou odchází a žáby začnou kvákat žabí koncert. Huri se za chvíli vrátí a přináší len.

Huri: Tak už jsem tady, žabičky. Nesu vám ten len. Pěkně ho upředte, utkejte plátýnko, ušijte košilky... a dejte si záležet! Hoplá. Ozve se šplouchnutí. A než spředete a utkáte, tak já si tady na chvíli sednu na břehu a budu odpočívat. A nebo si na chvíličku lehnu.

Huri hodí do rybníka len a lehne si. Žáby zmizí, za chvíli se vynoří a začnou žabí koncert, Huri se probudí.

Huri: Žabičky, zpíváte hezky, ale moc nahlas. Když si zpíváte, to už jistě budete mít práci hotovou. Tak mi dejte ty košilky. Co? Co? No, bude to? Vy, vy, vy zlodějky zlodějský! Vraťte mi můj len a a a nebo zaplatte! Slyšíte, vy čůzy zelený? Zaplatte!!! Co já si teď nešťastná počnu... Kupec mě zabije... Já se snad půjdu utopit... Ne, já ten len z vody vytáhnul! To je nápad! Br, to je to studený... Tady něco je... Uf, to je ale tíha... *Huri vytáhne z vody zlato.* Jé! Je to to, co myslím? Páni, zlato!!! Já jsem našla zlato!!!!

Huri s písničkou odchází, rybník zmizí, zatahuje se opona, zní tikání, rozhrne se opona, na scéně je spící Huri, kolovrat a zlato, ozve se hlas Kupce.

Kupec: Ženo, už jsem tady!

Huri: To seš ty? Ty už jsi doma? No, tak pojď dál, je otevřeno.

Huri vyletí z postele, honem uklízí peřiny, objeví se kupec, Huri se na něj vrhne a líbá ho.

Huri: Ahoj, drahoušku!

Kupec: Ahoj, miláčku! Tak toleto mi přesně chybělo!

Huri: Že jsem ti chyběla?!? No ty mně taky, pocem. *Huri znovu líbá Kupce.*

Kupec: Něco jsem přivezl. Kupec odchází. Zavří oči. Koukáš?

Huri: Nekoukám.

Kupec: Už. *Kupec přináší korále.* Tak jestlipak jsi byla pilná?

Huri: Jé, jé, to je ale nádhera! Ty mi budou slušet...

Kupec: Počkej, pro tebe jsou tyhle. Tamty dobře prodám...

Huri: No... ty mi taky budou slušet... Ty jsi můj drahoušek, děkuju. *Opět líbá Kupce.*

Kupec: Tak jestlipak jsi byla pilá...

Huri: Jistě musíš být po cestě unavený, pojď si odpočinout...

Kupec: Unavený jsem, ale celou dobu myslím na to, jestli jsi byla pilná...

Huri: No, víš, já... *Huri před kupcem couvá, až se schová za kolovrat.*
Kupec: Len jsi spředla? Plátno utkala? Košile ušila? *Kupec náhle uvidí zlato.*
Jé!!! Co to je? To je zlato! Kde se tady vzalo? To je zlato!! Kde se tady vzalo? To je zlato!!!
Huri: No, totiž... len jsem upředla, plátýnko utkala, košilky ušila a dobře je prodala!
Jaká jsem? Co si zaslouží Hurinka? *Huri opět líbá kupce.*
A mohli bychom to nějak oslavit, co říkáš?
Kupec: Zbytečné výdaje...
Huri: Pozveme moji matku... a uděláme si hezký večer...
Kupec: No, pro jednou... když jsi byla tak pilná... *Kupec si lehá na Huri.*
Tohle už není pro děti, zatáhněte někdo oponu!

Někdo rychle zatáhne oponu, ozve se melodie svatební noci, opona se rozhrne, na scéně jsou Huri, Kupec, Matka, zlato a skleničky.

Kupec: Nebudete tomu věřit, Matko, ale tenhle kus zlata si vydělala Huri vlastní pílí!
Matka: ...no tomu neuvěřím...
Kupec: ...tak si připijeme na to naše zlato!
Huri: Na mě, vid', miláčku!
Matka: Na Huri!
Kupec: Ta píše, co?
Matka: Tak ještě do druhý nohy, zetřáku!
Huri: A do třetice...na zdraví!
Kupec: Došlo pití, co kdybyste šla domů, matko!
Huri: Ale, drahoušku, ve sklepě je ještě pár lahvinek... pro jednou... když máme tu oslavu...
Kupec: No, dobrá... *Kupec odejde.*
Huri: To bude průšvih, mami.
Matka: Já vím.
Matka: *zpívá* Bude to průšvih!
Celkem vzato,
hodně brzy přijde na to,
že jsi jiná, že jsi líná!
Bude to skandál, až kupec zjistí,
že moje dcera neumí přísti.
Bude to mela, až se provalí,
že moje dcera se jenom válí,
že je jiná, že je líná!
Huri: Mami, co mám dělat?
Matka: Měla by ses naučit pracovat.
Huri: Kupec mě vyžene... *Huri pláče.*
Matka: A hrome! To bych ji zas měla na krku! Nebul! Něco vymyslím...

Kupec se vrátí s lahvičkou.

Kupec: Už se to nese. Už se to nese. Větší tam nebyla... A na co si připijeme teď?
Vletí můra.
Huri: Na lásku!
Matka: Na vnoučata!
Kupec: A teď jednu jen tak na ex!
Huri: Říkal jsi na sex, miláčku? Tak to klidně dvakrát.

Kupec: A na obchody! *Můra začne kupce obtěžovat.*

Kupec: No, fuj, co to je tady za hnusnou můru? To nemyslím vás, Matko. Vidíte ji taky?

Matka: Tak abyste věděl, zeťáku, to není vůbec žádná hnusná můra. To je naše tetička. *Můra si sedá.* Vítám vás, tetičko!

Kupec: Co se mi to tady snažíte namluvit, Matko! Vám už nenaleju, vy máte dost! Tohle přece nemůže bejt vaše tetička. To mi teda vysvětlíte!

Matka: Je to naše rodový prokletí, hochu! Všechny ženy v našem rodě jsou tak pracovitý, až z tý práce uschnou.

Kupec: No, vážně, je to na vás vidět... Matko!

Huri: Já nechci bejt stará můra... *Huri pláče.*

Kupec: Já taky nechci za ženu můru. Co budeme dělat?

Huri: Vymysli něco... já nechci uschnout...

Kupec: Počkej... počkejte... říkala jste, že je to vod práce?

Matka: Vod práce, synku, vod práce!

Kupec: Moment... *Kupec přemýšlí.* Mám to! Ty totiž, Huri, nebudeš ode dneška vůbec pracovat. A je to!

Matka: Tak já jdu domů. Vy si to tady vyříkejte sami. Sbohem. *Matka odejde.*

Huri: Počkej, jak jsi to myslel s tou prací? To jako že nebudu příst?

Kupec: No, nebudeš.

Huri: Jé! Takže nemusím ani tkát?

Kupec: Ne, že nemusíš. Ty prostě tkát nesmíš.

Huri: Jupí! A jako ani, ani košilky nesmím...?

Kupec: Ani košilky. Ty máš taky zakázaný.

Huri: Jo! Ani vařit?

Kupec: Ani náhodou!

Huri: Ode dneška?

Kupec: Ode dneška.

Huri: Já rozestelu, ano, kocourku? Cítím se nějaká unavená...

Huri jde pro peřiny a dává je na scénu.

Kupec: No, to snad můžeš. Já to tady zatím šoupnu. *Kupec posouvá zlato.*

Huri: Uděláme si takový romantický večer, co říkáš?

Huri si svléká sukni a zatahuje oponu a otočí se na diváky.

Dobrou noc, děti. *Kupec vykoukne spoza opony.*

Kupec: Počkejte, ještě nechodte, musím vám něco důležitýho říct! Myšlenku. Ne. Poslání! Ať jsi chudej nebo bohatej, ať jsi štedrej nebo lakomej, stejně nakonec podleheš!

Huri: No, pojd'!

Huri vtáhne Kupce za oponu, dívky vycházejí před paraván a zpívají.

Chór: Všechno má svůj end,
všechno má svůj konec.
Pohádky maj happyend,
pak zazvoní zvonec.
A je konec - end.
S tím loučí se náš bend.